

Gada pārskati (gada pārskata sagatavošana un tā sastāvdaļas)

Publicēts: 02.10.2022.

Jautājumu kategorija

Gada pārskati

Kādu periodu aptver pārskata gads?

Atbilde

Pārskata gads aptver 12 mēnešus, un parasti tas sakrīt ar kalendāra gadu. Citāds pārskata gada sākums un beigas var būt tikai tad, ja to nosaka attiecīgā uzņēmuma statūti, nolikums vai satversme vai personālsabiedrības līgums.

Pārskata gadu var mainīt. Pārskata gada maiņa ir jāpamato un jāsniedz attiecīgi paskaidrojumi par to gada pārskata pielikumā.

Jaunizveidota uzņēmuma pirmais pārskata gads var aptvert īsāku vai garāku laika posmu, bet ne vairāk par 18 mēnešiem.

Ja tiek mainīts jau esoša uzņēmuma pārskata gada sākums, pārskata gads nedrīkst būt garāks par 12 mēnešiem.

Pārskata gads, kurā uzņēmumu reorganizē vai tas izbeidz savu darbību, kā arī pārskata gads, kurā tiek mainīts tā sākums, var būt īsāks par 12 mēnešiem.

Biedrību, nodibinājumu, arodbiedrību un arodbiedrību apvienību, reliģisko organizāciju un tās iestādi, kā arī politisko organizāciju (partiju) un politisko organizāciju apvienību pārskata gads aptver 12 mēnešus un sakrīt ar kalendāra gadu.

Pārskata gads, kurā šāda persona uzsāk darbību, izbeidz darbību vai tiek reorganizēta, var būt īsāks par 12 mēnešiem, bet beidzas ne vēlāk kā kalendāra gada 31. decembrī.

Kādi ir ieņēmumu un izdevumu atzīšanas principi, sagatavojot gada pārskatu? Kad grāmatvedībā tiek atzīti ieņēmumi un izdevumi?

Atbilde:

Grāmatvedībā ieņēmumus un izdevumus jāatzīst, ievērojot uzkrāšanas principu, t.i. saņemot vai izrakstot attaisnojuma dokumentu (rēķinu), neatkarīgi no tā, kad sabiedrība veiks vai saņems attiecīgo maksājumu.

(Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 14.panta pirmās daļas 4. un 5.punkts).

Kāpēc gada pārskatā nevar izņemt atzīmi no "Naudas plūsmas pārskats", ja pēc likuma pārskats nav jāiesniedz

Atbilde:

Naudas plūsmas pārskats ir finanšu pārskata sastāvdaļa, kas jāiesniedz sabiedrībām, kas atbilst vidējas vai lielas sabiedrības kategorijai.

Jāatceras, ka nosakot sabiedrības atbilstību noteiktai kategorijai, jāvērtē sabiedrības rādītāji divus gadus pēc kārtas, t.i. gan kārtējā, gan iepriekšējā gadā. EDS tas tiek noteikts automātiski, ņemot vērā ievadītās vērtības kārtējā un iepriekšējā perioda gada pārskatā.

Ja EDS gada pārskata formā nav iespējams izņemt atzīmi pie sadaļas "Naudas plūsmas pārskats", tad sabiedrība atbilst vidējas vai lielas sabiedrības kategorijai, kurai naudas plūsmas pārskats jāiesniedz.

(Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 5.pants)

Kādi pārskati jā sagatavo uzņēmuma reorganizācijas gadījumā vai izbeidzot tā darbību?

Atbilde:

Reorganizējot uzņēmumu vai izbeidzot tā darbību, sastāda uzņēmuma darbības slēguma finanšu pārskatu.

Reorganizācijas gadījumā slēguma finanšu pārskatu sagatavo, pārbauda un publicē saskaņā ar normatīvajos aktos paredzētajiem gada pārskata sagatavošanas, pārbaudes, iesniegšanas un publicēšanas noteikumiem. Papildus tiem slēguma finanšu pārskatā sniedz detalizētu informāciju par zaudējumiem, kurus radījusi aktīvu vērtības samazināšanās uzņēmuma reorganizācijas vai darbības izbeigšanas dēļ, norādot zaudējumu summu aprēķināšanas pamatojumu un šo zaudējumu ietekmi uz finanšu pārskata sastāvdaļu posteņu novērtējumu.

Likvidācijas gadījumā sagatavo slēguma finanšu pārskatu, kas sastāv tikai no bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina.

Ja uzņēmuma vai tā struktūrvienības darbība tiek izbeigta, uzņēmuma mantas, arī prasījumu un saistību novērtēšanas kārtību grāmatvedībā un atspoguļošanu finanšu pārskatos nosaka Ministru kabineta 2021. gada 31.augusta noteikumi Nr.590 "Kārtība, kādā grāmatvedībā novērtē un finanšu pārskatos norāda uzņēmuma mantu un saistības, ja uzņēmuma vai tā struktūrvienības darbība tiek izbeigta

(Grāmatvedības likuma 20. un 21. pants)

Kas paraksta gada pārskatu?

Atbilde:

Gada pārskatu paraksta:

individuālā uzņēmuma, zemnieka un zvejnieka saimniecības gada pārskatu — īpašnieks vai cita amatpersona, kurai Uzņēmumu reģistrā reģistrētas tiesības pārstāvēt attiecīgo individuālo uzņēmumu, zemnieka un zvejnieka saimniecību; personālsabiedrības gada pārskatu — visi šīs sabiedrības biedri vai tie sabiedrības biedri, kuri ir īpaši pilnvaroti pārstāvēt šo sabiedrību; kapitālsabiedrības, kā arī kooperatīvās sabiedrības gada pārskatu — valde vai tās pilnvarotais valdes loceklis.

(Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 95.panta 1.daļa)

Kādas ir gada pārskata sastāvdaļas?

Atbilde:

Gada pārskats kā vienots kopums sastāv no finanšu pārskata un vadības ziņojuma.

Mazas sabiedrības finanšu pārskats sastāv vismaz no bilances, peļņas vai zaudējumu aprēķina un finanšu pārskata pielikuma.

Vidējas un lielas sabiedrības finanšu pārskats sastāv no bilances, peļņas vai zaudējumu aprēķina, naudas plūsmas pārskata, pašu kapitāla izmaiņu pārskata un finanšu pārskata pielikuma.

(Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 8. panta otrā daļa un 9. panta pirmā un otrā daļa).

Vai drīkst mainīt peļņas vai zaudējumu aprēķina shēmu?

Atbilde:

Peļņas vai zaudējumu aprēķinu sagatavo, pamatojoties uz likumā noteikto shēmu.

Peļņas vai zaudējumu aprēķina sagatavošanai izmantoto shēmu nedrīkst mainīt salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu (pēc vienas un tās pašas shēmas aprēķins ir jāsastāda vismaz divus pārskata gadus pēc kārtas).

Izņēmuma gadījumos shēmu var mainīt, ja attiecīgās shēmas maiņas pamatojums ir skaidra un patiesa priekšstata sniegšana. Uz attiecīgās finanšu pārskata sastāvdaļas shēmas maiņu norāda finanšu pārskata pielikumā un paskaidro šīs maiņas iemeslu

(Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 10.panta otrā, piektā un sestā daļa).

Kas ir Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma subjekti?

Atbilde:

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums attiecas uz Latvijas Republikā reģistrētām komercsabiedrībām, kooperatīvajām sabiedrībām, Latvijas Republikā reģistrētām Eiropas ekonomisko interešu grupām, Eiropas kooperatīvajām sabiedrībām un Eiropas komercsabiedrībām, kā arī uz individuālajiem uzņēmumiem, zemnieku un zvejnieku saimniecībām, kuru apgrozījums (ieņēmumi) no saimnieciskajiem darījumiem iepriekšējā pārskata gadā pārsniedz 300 000 *euro*.

(Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 3.panta pirmā daļa).

<https://www.vid.gov.lv/lv/biezak-uzdotie-jautajumi-katalogs/gada-parskati-gada-parskata-sagatavosana-un-ta-sastavdalas>